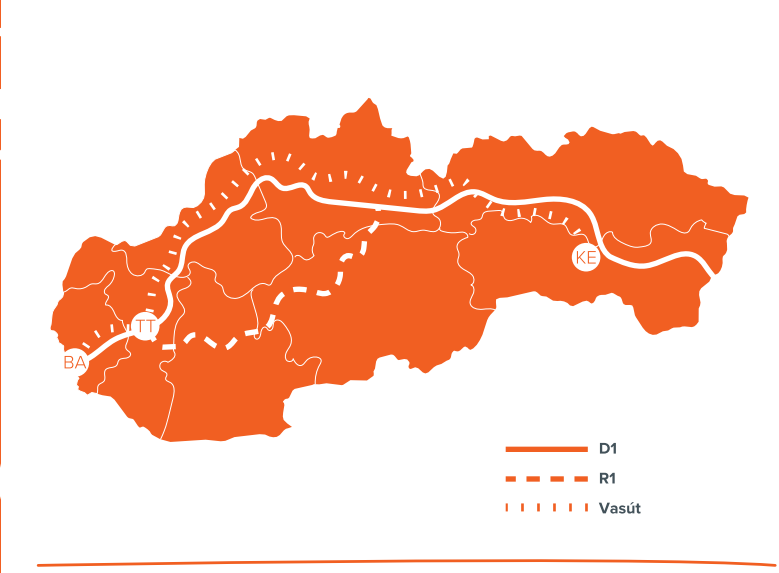

Magyarázat

1	Városi torony	15/A	Északi torony
2	Szentháromság szoborcsoport	15/B	Alsó kapu
3	Szent Anna-templom	16	Szent József-szoborcsoport
4	Keresztelő Szent János-székesegyház	17	Érseki palota
5	Teológiai és Filozófiai Kar	18	„Status Quo Ante zsinagóga”
6	Orvostudományi Kar	18/A	Ortodox zsinagóga
7	Adalbertinum	19	Szent József-templom
8	Rubrorum	20	Szűz Mária mennybemenetele templom
9	Marianum	21	Szent Ilona-templom
10	Nemesi konviktus	22	Evangelikus templom á.h.
11	Szent István szeminárium	23	Városháza
12	A Zene Háza	23/A	A városháza nyugati szárnya
13	Szent Miklós-bazilika	24	Ján Palárik Színház
13/A	Karner	25	Szent Jakab-templom
14	Oláh-szeminárium	26	Szentháromság-templom
15	Városi erőd	27	Koppel-kastély

SZÁLLÁS

Ha úgy tervezi, hogy több napot tölt el Nagyszombat városában, válasszon szálláskínálatunkból:

- Holiday Inn ******
- Hotel Impiq ******
- Hotel London *****
- Penzión Patriot *****
- Hotel Spectrum *****

Városnézés idegenvezetővel

A városnézés során a város gazdag történelme mellett annak egyházi és világi építészetével is megismerkedhet. Egy és két órás városnézéseket kínálunk. A programot igény szerint módosítani tudjuk.

További információk a www.regiontrnava.sk vagy az info@trnavatourism.sk oldalon olvashatók.

Kellemes felfedezést!

Kiadta: OOCR Tnava Tourism, SK — 917 01 Tnava, Hospodárska 33
Szövegrészek: Nagyszombat város, Tnava Tourism
Fordítás: YSC, s. r. o.
Grafikai tervezés: Provocation bureau, s. r. o.
Nyomtatta: Xtra Slovakia s. r. o.
Fényképek: Tnava Tourism

A kiadás időpontja utáni módosítások joga fenntartva.
Kiadás éve: 2018

**Región
Trnava**

HU

Szagrális Nagyszombat

[www](http://www.regiontrnava.sk) regiontrnava.sk

Bevezető

A nagyszombati templomok harangjainak magasztos hangja már évszázadok óta a nagyszombatiak mindennapjainak szerves részét képezi. Függetlenül attól, hogy reggel tájt, délután vagy estefelé sétálunk-e a történelmi városközpontban, fémhangú morajlásuk visszarepít bennünket a királyok idejébe. Ismerkedjen meg Nagyszombat, a számtalan zarándokhely fontos csomópontjának történelmével és genius locijával!

A város gazdag történelme a világi és elsősorban az egyházi építészeti ékkövek szépségében meglevenedő szellemi üzenetet és örökséget hagyott napjaink nemzedékére. A gótika, a reneszánsz és a barokk képviselteti magát bennük a korai időszaktól kezdve egészen a barokk klasszicizmusig. Ez tárul elénk, ha Nagyszombat templomtornyok alkotta sziluettjére tekintünk. Éppen nekik köszönhetően kapta Nagyszombat a találó Kis Róma elnevezést.

folgtatodik

A Városi torony nyitvatartási ideje
Turisztikai Információs Központ — Nagyszombat régió
Május — Szeptember
Hétfő — Vasárnap 10.00 h — 18.00 h

Október — Április
Hétfő — Vasárnap 11.00 h — 17.00 h

Részletes tájékoztatást a városnézésekről, a Városi torony látogatásáról, a város és környéke látnivalóiról a **Turistické informačné centrum – Región Trnava** (Turisztikai Információs Központ — Nagyszombat régió), Trojičné námestie 1, 917 01 Tnava nyújt.

Trojičné námestie 1, 917 01 Tnava
Tel.: **+421 33 32 36 440**
E-mail: info@trnavatourism.sk

Pénzügyileg támogatta

DOVOLENKA NA SLOVENSKU
DOBRY NÁPAD

**Región
Trnava**

www.regiontrnava.sk

A három legszebb műemlők

(4)

Keresztelő Szent János-székesegyház

Nagyszombat legnagyobb és leglátványosabb temploma a kéttornyos Keresztelő Szent János-székesegyház. Eppen ehhez a templomhoz kötődnek a „**nagyszombati barokként**” emlegetett időszak kezdetei. A stílusában tiszta korai barokk templom nemcsak a város számára jelentett rendkívüli presztízt, hanem az egész ország egyházi építészetét meghatározó új koncepció mintájává is vált. A templom az egyetemi épületek részét képezte, így oktatási funkciót is betöltött. **Az 1640-ben készült, 20,3 m**

magas és 14,8 m széles pompás fa oltára máig Szlovákia legmagasabb oltárának számít. Az oltár meghatározó eleme a **Jézus Krisztus keresztelését** ábrázoló kép, amelyhez Keresztelő Szent János életének további jelenetei kötődnek a templom boltozatának ékítményeiben. A templom alatt sírkamra található, amelyben a Jézus Társasága szerzetesrend tagjai és Esterházy Miklós nádor családtagjai nyugszanak. 2003-ban II. János Pál pápa is meglátogatta.

(13)

Szent Miklós-bazilika

Nagyszombat **jellegetes meghatározó építménye**, amely napjainkban is ismert Mária-kegyhelyként funkcionál, **1380 és 1421 között épült a román stílusú** elődje helyén. A kéttornyos homlokzattal és barokk kápolnákkal rendelkező gótikus öthajós bazilika szentélyében nyolc darab magas ablak található kőből készült mérművekkel és színes mozaiküveggel. A legrégebbi oltár az 1659-ből származó korai barokk Mindenszentek oltár. A számtalan kápolna közül éppen a csodálatos

kegyképet őrző Nagyszombati Szűz Mária barokk kápolna egyedülálló. Minden évben hívók ezrel imádkoznak előtte. **Az oldalsó kápolnáknak találhatók továbbá az esztergomi érsekek ritka reneszánsz és barokk epítései, a Szent Miklós-bazilika presbitériumának délkeleti részében pedig román kori karnert — osszárítmot tártak fel, amely Nagyszombat legrégebbi szakrális építményének számít.**

(18A)

Ortodox zsinagoga

A torony nélküli építmény keleti oldalán a Tóra tekercseinek tárolására szolgáló szentély, a nyugati oldalon pedig a Tízparancsolat deszkáival kiegészített pajzsok találhatók. **A belső tér máig arról tanúskodik, hogy a zsinagoga szigorú ortodox kritériumok figyelembevételével épült.**

A nyugati részben a férfi főhajó bejárati csarnoka és a lépcsőn megközelíthető női galéria található. A galériarészekben mecha — fából készült válaszfal volt elhelyezve, amely mögött a nők ültek. A lenyűgöző belső tér az eredeti részek fennmaradt elemeit ötvözi a modern kori építészettel.

(3)

Szent Anna-templom

Az Orsolya-rendi templomot **a 18. század végén az Orsolya-rendi apácák építették az apácák hozományából és a jötevők adományaiból.** A klasszicista stílusú oszlopos főoltáron Joseph Zanussi nagyméretű festménye látható, amelyen Szent Anna Szűz Máriát oktatja, amit az Orsolya-rendi apácák

küldetését ábrázoló jelképnek tartanak. A Szűz Mária-oltár alatt elhelyezett, önből készült láda a kassai szent vértanúk földi maradványait őrzi. **A Szent Annatemplom a történelmi központ utolsóként felépült temploma, ezért a legrégebbi templomok legfiatalabbjaként tartják számon.**

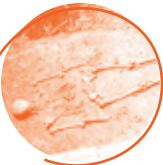

(22)

Evangélikus templom

Az Evangélikus templom atipikus épületét 1924-ben Jozef Mark építész tervei alapján építették. Az egész beltér a szöszék felé néz, ezért a templom alaprajza félkör alakú, amfiteatrális elrendezésű széksorokkal és empóriummal. A templom modern

megjelenésű álmennyezete 1974-ben készült. A monumentális háromszintes funkcionalista épület négyoldalú tornyában óra, harangok és harangjáték található, továbbá két alacsonyabb kerek toronnyal is rendelkezik.

(13A)

Karner

Nagyszombat legrégebbi és egyúttal Szlovákia egyik legnagyobb téglaeépítésű egyházi építménye a **Karner, amely a régebbi sírokból származó emberi csontok elhelyezésére szolgált.** A román stílusú, kör alaprajzú

objektumot kezeletlen terméskőből építették. A temetkezési kápolnában három méter vastag csontreteget tártak fel, ami azt jelenti, hogy azt hosszú ideig használták, mielőtt a 14. század közepén megszünt.

(14)

Oláh-szeminarium

A reneszánsz épület, amelyet Oláh Miklós érsek 1561-ben a tridenti zsinat rendelkezéseinek megfelelően építtetett, Magyarország első teológiai szeminárium-a volt. A háromszárnyú kétszintes épület

mai megjelenését több átépítés után nyerte el. **A 17. század elejétől a 20. század közepéig az idős papok otthona volt, 1979 óta pedig a Könyvkultúra Múzeumának ad helyet.**

(18)

Status quo zsinagoga

A reprezentatív kéttornyos épület, amelynek fő homlokzatát a kiemelkedő tornyok és a Tízparancsolat kőtáblái díszítik, 1887-ben épült Jakob Gartner neves bécsi zsinagóga-szakértő és építész tervei alapján. A belső teret az apszis és az imádkozóhely alkotja női

galériával, amelyet öntöttvas oszlopok támasztanak alá. **Az imádkozóhely fölött egy kupola található, amely eredetileg üvegből készült. Jelenleg a kortárs művészet központjaként működik, amelyet a Ján Koniarek Galéria alapított.**

(19)

Szent József-templom

A Szent József-templomot a barokk építészet jellemzi a német reneszánsz kiemelkedő elemeivel. 1616-ban a kálvinisták kezdték el építeni, és más protestáns templomokhoz hasonlóan torony nélkül épült fel. 1701-ben a paulinisták loretti kápolnával,

a 19. században pedig barokk stílusú fa harangtoronnyal bővítették ki. **A főoltáron Szent József, a nevelő képe, a templom mennyezetén pedig négy ovális ékítmény látható Szent József életének jeleneteivel.**

(26)

Szentháromság templom

A Szentháromság templomot 1710 és 1729 között a trinitáriusok építették, 1853 óta azonban a jezsuiták tulajdonát képezte. **A beltér legjelentősebb művészeti alkotása a trinitárius rend alapítóit, Mathai Jánost és Valois Félixet ábrázoló festmény, amelyet F. A.**

Maulbertsch osztrák festő készített. A templom déli részében, a Szűz Mária oltáron üveg ereklyetartó őrzi a kassai szent vértanúk földi maradványait. A templomot 1900-ban kibővítették a Szent József oldalkápolnával, amely oltára egy valódi művészi faragvány.

(21)

Szent Ilona-templom

A 14. század közepéből származó gótikus műemlék portálos főhomlokzatát egy kisméretű szentély díszíti Szent Erzsébet, Szent Ilona és Szent Barbara domborműveivel. Szent Ilona központi szobra is egy 1400-ból származó gótikus alkotás. A barokk időszakában Nagyszombat többi egyházi építményéhez hasonlóan ezt a templomot

is átépítették. **Az építmény eredeti részeiből a keresztboltozat és a gótikus pasztofórium maradt fenn a szentély falában, ahol színes mozaikablakok is találhatók.** A déli kápolnában találjuk Nagyszombat legrégebbi és egyedüli gótikus táblaoltárát.

(12)

A Zene Háza

A Nagyszombat egyik legrégebbi téglaeépítésű középkori alapjaira épített barokk stílusú épületben a **Bethlen felkelés idején a magyar királyi koronát bűjtatták, amit a homlokzaton olvasható latin nyelvű felirat is alátámaszt: „Én, az idegen, hajdan e fedél alatt bujdosam.”** A Zene Házában ezenkívül Mikuláš Schneider-Trnavský,

a nagyszombati születésű neves zeneszerző kiállítása is megtekinthető, aki főként egyházi zenével foglalkozott. Legfőbb alkotásának az egységes katolikus énekeskönyv összeállítása tekinthető összesen 541 énekkel, amelyeknek majdnem fele a saját tollából származik.

(25)

Szent Jakab-templom

Az első templomok közé tartozó ferences templomban található Nagyszombat legtöbb oltára: kettő a szentélyben, egy a sekrestyében, tíz a templomhajóban és további egy a kápolnában. A pajzs szélén Assisi Szent Ferenc és Pádai Szent Antal szobrai láthatjuk. A központi oltárkép, amelyet Jozef Zanussi festett, Szent Jakabot ábrázolja egy felhőn,

glóriával a fején. **Érdekes építészeti elemnek számít a Szent Antal oltár.** Az oltár közepén Szűz Mária szobra található, a kerülete mentén pedig a szent életét ábrázoló ovális festmények helyezkednek el. A Szent Jakab-templom egyházi építményt a Santiago de Compostelába vezető Szent Jakab zarándokút állomásaként is ismerik.

(20)

Szűz Mária mennybemenetele templom

A klarissza templom és kolostor a város legrégebbi kolostoregyüttese közé tartozik. Írásban már 1239-ben említik, amikor IX. Gergely pápa a védelme alá vette. Az egyhajós építményt az eredeti bordás boltozatú szentélyel a 17. században barokk stílusban átépítették. Hátsó részét két szintre osztották: a felső szinten oratóriumot hoztak létre gazdag stukkó

díszítésű boltozattal és falakkal, az alsó részt pedig étközővé alakították át. **Az épületegyüttesben 1954 óta a Nyugat-Szlovákiai Múzeum székhelye található.** A múzeum rendkívül érdekes tárlataa harangokat és a harangöntés történetét bemutató kiállítás, amely Nagyszombatban gazdag múltra tekint vissza.

A történelmi mérföldkövek időrendi áttekintése

1211

Nagyszombat első írásos említése és a Szent Miklós-plébánia templom létezésének bizonyítéka

1238

IV. Béla szabad királyi várossá emeli Nagyszombatot

1239

A klarissza kolostor első írásos említése

1382

Nagyszombatban elhunyt I. (Nagy) Lajos magyar és lengyel király

1543

Az Esztergomi Káptalan Nagyszombatba költözik

1553

I. Ferdinánd király esztergomi érsekké és nagyszombati székhelyű királyi helytartóvá nevezi ki Oláh Miklóst

1560

Oláh Miklós esztergomi érsek egyházi zsinatot hív össze Nagyszombatba

1561

I. Ferdinánd császár aláírja a nagyszombati jezsuita kollégium alapítólevelét, amely a maga nemében az első volt Magyarország területén

1566

Oláh Miklós Nagyszombatban a városi plébánia melletti házban papnevelő intézetet alapít (Oláh-szeminarium)

1629

Lerakják az Egyetemi templom — a mai Keresztelő Szent János-székesegyház alapkövét

1635

A jezsuita rend Pázmány Péterrel az élén megalapítja a Nagyszombati Egyetemet

1708

Keresztély Ágost esztergomi érsek és bíboros a Nagyszombati Szűz Mária-kép csodálatos könnyezésére irányuló vizsgálat eredményei alapján a vallomásokat hitelesnek nyilvánítja, és engedélyezi a kegykép nyilvános tiszteletét

1710

november 21. — Búcsús körmenet a Nagyszombati Szűz Mária-keppel, amely után a városban csodával határos módon megszűnt a pestis

1734

A Szent Orsolya-rend első tagjainak megérkezése Nagyszombatba

1739

Lerakják a Szent Miklós-székesegyház melletti Mária-kegy-kápolna alapkövét

1741

A nagyszombati Szent Miklós-székesegyház melletti barokk stílusú Mária-kegykápolna ünnepélyes felszentelése

1777

Mária Terézia elrendeli a Nagyszombati Egyetem Budára való áthelyezését

1792

A Szlovák Tudós Társaság megalakulása

1820

Rudnay Sándor esztergomi érsek a király parancsára az érsekség székhelyét Nagyszombatból visszahelyezi Esztergomba

1870

A Szent Adalbert Társulat megalakulása

1922

Vatikán az Esztergomi Főegyházmegye szlovák részét a Nagyszombati Apostoli Adminisztrátúra igazgatásába adja át

1923

Ünnepélyesen lerakják az Evangélikus templom alapkövét

1970

A Keresztelő Szent János-székesegyházat nemzeti kulturális emlékké nyilvánítják

1978

Vatikán bejelenti a nagyszombati székhelyű önálló szlovák egyháztartomány megalapítását

1997

A Szent Cirill és Metód Egyetem (UCM) ünnepélyes megnyitása

2003

II. János Pál pápa Nagyszombatba látogat

2008

A Szent Miklós-templomot Bazilika minor (kis bazilika) rendre emelik